

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
„Деякі питання розрахунку та виконання нормативу робочих місць
для працевлаштування осіб з інвалідністю”

1. Мета

Метою прийняття акта є забезпечення особам з інвалідністю реалізації їх права на працю, що гарантоване Конституцією України, національним законодавством і міжнародними договорами України та встановлення справедливих підходів до розрахунку та виконання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Верховною Радою України 15 січня 2025 року прийнято Закон України № 4219-IX „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права осіб з інвалідністю на працю” (далі – Закон № 4219-IX), який набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію з 1 січня 2026 року. Зазначеним Законом вносяться зміни до Закону України „Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні” (далі – Закон № 875-XII).

Статтею 18² Закону № 875-XII (зі змінами, внесеними Законом № 4219-IX) встановлено норматив робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю та визначено обов'язок роботодавців самостійно розраховувати зазначений показник.

Відповідно до частини десятої статті 18² Закону № 875-XII (зі змінами, внесеними Законом № 4219-IX) роботодавець у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, має право зарахувати до виконання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю забезпечення роботою осіб з інвалідністю першої групи незалежно від причин її встановлення або осіб з інвалідністю другої групи з порушенням зору або психічними розладами у розрахунку одна працююча особа з інвалідністю за двох штатних працівників (два робочих місця визначеного нормативу).

Відповідно до частини чотирнадцятої статті 18² Закону № 875-XII (зі змінами, внесеними Законом № 4219-IX) при здійсненні розрахунку нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю до середньооблікової кількості осіб штатного облікового складу не включаються штатні одиниці, що відносяться до робіт, професій з важкими, шкідливими чи небезпечними умовами праці, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

На виконання частин десятої та чотирнадцятої статті 18² Закону № 875-XII (зі змінами, внесеними Законом № 4219-IX) та з метою формування єдиного підходу щодо здійснення роботодавцями розрахунку нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю розроблено проект акта.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується затвердити:

1) Порядок зарахування роботодавцем до виконання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю забезпечення роботою осіб з інвалідністю першої групи незалежно від причин її встановлення або осіб з інвалідністю другої групи з порушенням зору або психічними розладами, яким пропонується:

встановити право подвійного зарахування до нормативу (одна працевлаштована особа з інвалідністю у розрахунку за двох штатних працівників (два робочих місця визначення нормативу)) у разі працевлаштування:

особи з інвалідністю I групи незалежно від причин її встановлення;

особи з інвалідністю II групи з порушенням зору;

особи з інвалідністю II групи з психічними розладами;

визначити умови і підстави подвійного зарахування;

визначити перелік діагнозів, які надають право на подвійне зарахування;

2) Перелік штатних одиниць, що відносяться до робіт, професій з важкими, шкідливими чи небезпечними умовами праці та які не включаються до середньооблікової кількості осіб штатного облікового складу при розрахунку нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю.

4. Правові аспекти

Нормативно-правовими актами в цій сфері правового регулювання є:

Конвенція про права осіб з інвалідністю від 13 грудня 2006 року, Факультативний Протокол до Конвенції про права осіб з інвалідністю від 13 грудня 2006 року, Кодекс законів про працю України, закони України: “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”, „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права осіб з інвалідністю на працю” № 4219-IX, “Про відпустки”, “Про психіатричну допомогу”, Державні санітарні норми та правила „Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу”, затверджені наказом Міністерства охорони здоров’я України від 08 квітня 2014 року № 248, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 6 травня 2014 року за № 472/25249.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів

СЕД АСКОД
Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
№ 6022/8734/06-25 від 25.12.2025
Підписувач Улюгін Денис Валерійович
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000BE203C00FE17EA00
Дійсний з 30.10.2025 0:00:00 по 29.10.2027 23:59:59

України від 03.11.2010 р. № 996 „Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Відповідно до абзацу двадцятого частини другої статті 3 Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” дія зазначеного Закону не поширюється на здійснення регуляторної діяльності, пов’язаної з прийняттям проекту акта, оскільки проект акта містить положення, спрямовані на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами членами, з іншої сторони, у тому числі додатків до неї.

У проекті акта відсутні положення що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, що містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних із корупцією, створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта матиме позитивний вплив на інтереси осіб з інвалідністю.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Особи з інвалідністю	Позитивний	Забезпечить реалізацію права осіб з інвалідністю на працю
Роботодавці	Позитивний	Забезпечить формування єдиного справедливого підходу щодо здійснення роботодавцями розрахунку нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю
Держава	Позитивний	Забезпечить реалізацію права осіб з інвалідністю на працю та формування єдиного підходу щодо здійснення роботодавцями розрахунку нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю

**Міністр соціальної політики,
сім’ї та єдності України**

_____ 2025 р.

Денис УЛЮТІН

СЕД АСКОД
Міністерство соціальної політики, сім’ї та єдності України
№ 6022/8734/06-25 від 25.12.2025
Підписувач Улютін Денис Валерійович
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000BE203C00FE17EA00
Дійсний з 30.10.2025 0:00:00 по 29.10.2027 23:59:59